

Slovo k povzbuzení na neděli 19 listopadu 2023, na 33. neděli v mezidobí – A
Biblická čtení: Př 31,10-13.19-20.30-31; Ž 128; 1Sol 5,1-6; Mt 25,14-30

Milé sestry, milí bratři,

v evangeliu máme před sebou poslední ze tří velkých podobenství o konci světa, pronesených Kristem těsně před Velikonocemi, jak nám je předkládá evangelista Matouš.

Logika dnešního **podobenství o hřivnách či talentech** se zdá celkem jasná: Pán, řekněme velkoobchodník, svěřil třem svým služebníkům své jmění, aby ho v době jeho nepřítomnosti obhospodařovali a disponovali s ním, aniž by ovšem specifikoval, jakým přesně způsobem. Svěřené jmění není rozhodně malé. Hřivna neboli talent byla starověká míra, původně váha zlata čítající asi 41 kg, pak také peněžitá míra odpovídající asi 6.000 denárům, tedy výši mzdy za nějakých 6.000 pracovních dnů námezdního dělníka, nádeníka. Tím pádem i jedna jediná svěřená hřivna byla velkým jměním. Sávalo se, že majetek musel být na nějakou dobu svěřen do správy služebníků či dokonce otroků, kterým majitel věřil. Ten je po svém návratu povolal, aby složili účty ze svého hospodaření.

Tak je tomu **i v podobenství**. Dva, kterým bylo svěřeno více hřiven, dokázali přinést užitek, vždy násobek svěřeného. Ten, kterému byla svěřena jen jedna a kterou ze strachu z pána raději ukryl v zemi, vrací pouze tu jednu svěřenou. Pán mu nakonec odejme i tu a dá ji služebníkovi, kterému jich prve svěřil pět.

Jedna z prvních otázek, kterou si patrně každý položí, je otázka, **co všechno** vlastně mohou být ony **hřivny**, podle jejichž využití či zakopání budeme tedy při posledním soudu **váženi a souzeni**. Odpověď se téměř nabízí: Talenty či hřivny představují především naše **schopnosti, dary a možnosti**, které každému z nás nějaké byly svěřeny. Podobně přeci slova „talent“ či „hřivna“ používáme i v běžné mluvě. Taková interpretace odpovídá i tajemné skutečnosti, že každému z nás jich byl svěřen **jiný počet** a také jiný druh. Je tudíž životním úkolem nás všech, abychom stále **hledali**, jaké jsou zrovna **naše talenty**, byť by byli sebestopší. A chtěli je využít v prospěch Pána. Každý člověk nějaké talenty **má**, měl by je **rozvinout** a dle své životní situace **využít**, a to v prospěch Boha, lidí a dobra ve světě.

Což sice víme, ale možná je dobré si to aspoň občas znovu připomenout...

Stejně tak víme, že snad **nejzákladnější** hřivnou, která je nám svěřena, je sám **čas** našeho pozemského života. **Hřivny** v podobenství i jako antické míry jsou **stejně**. Podobně **čas**, aspoň ten lineární, **běží** všem **stejně rychle**. Jen je každému svěřena **jiná jeho délka**, jiný počet dnů. Jednomu pětkrát tolik, jinému dvakrát, dalšímu jen jednou. Časem je určen **naš pozemský život**, délka naší „**služby**“ **na zemi**. Od Boha jsme vyšli, k Bohu se po skončení pozemského putování zase vrátíme. Čas mezitím máme **využít**. **Ne** ho ze strachu o jeho ztrátu **zabalit** do šátku a **ukrýt** v zemi. **Ani** ho nemáme **vyplýtvat** na nesmyslech.

Přičemž **nebezpečí zakopání** hřivny (a možná i její vyplýtvání) dle logiky podobenství **více** možná **hrozí** těm, kteří cítí, že **čas** jejich života **je (již) krátký**. Ten, který měl právě (již) jen jednu hřivnu, ji zakopal.

Čas je skutečně jednou z největších hřiven nám svěřených. Každému **jiná jeho délka**. Proto každý je povolán právě tu **svou délku** dobře využít. Jiné podobenství, o dělnících na vinici, nám v tomto ohledu připomíná, že **ke snaze využít čas**, který nám ještě do soumraku života zbývá, se dá vrátit **i pozdě odpoledne**, pokud se stalo, že den již byl nějak promrhán...

Dnešní podobenství o hřivnách nás povzbuzuje k **využití času života k dobru**. Jakoby říkalo „**uchopte den**“, který (ještě) máš, latinsky *capre diem*. Ne však v hedonistickém smyslu užití si času života jen pro sebe v radovánkách, ale ve smyslu **využití času podle evangelia**, k využití, které přináší v posledku hlubší a trvalejší, do věčnosti směřující **radost**, než je radost jen epikurejská. A přináší také **užitek** lidem a světu. **Žít pro někoho a něco** máme: pro **Boha, lidi** kolem sebe, pro **dobro, vztahy, ideály**. Tak můžeme být i my nakonec **šťastnější**, neboť pro něco takového jsme – dle obrazu a podoby Boží – ustrojeni.

Pán Bůh nám zpravidla **neříká**, jak **přesně** čas svého života máme využít. **Neřekl** to ani **pán** svým sluhům v **podobenství**. Na to měli přijít sami. Na to máme proto **přijít sami** i my. Což je krásné **dobrodružství**. Přesto **nejdůležitější Boží vůli** máme znát, podobně jako služebníci v podobenství měli znát základní vůli svého pána a patrně ji i znali. Boží vůle je vyslovena nejzřejměji v **Pánu Ježíši**, v evangeliu. Jeho **životem i slovem** je ukázáno a řečeno, **jak** máme s hřívnou času jakož i s ostatními naložit. Na nás je to **aplikovat** v konkrétním životě, **aktivně hledat**, co v naší konkrétní životní situaci a situaci světa kolem nás znamená.

Že Ježíšovu **evangelijní výzvu k využití času** dle evangelia **je třeba slyšet**, neboť čas pozemského života se každým okamžikem **krátí**, připomíná i dnešní **druhé čtení** z Prvního listu Soluňanům. Zvláště pokud bychom měli pocit «je pokoj a bezpečí» (což tedy v nynější době asi příliš mít nemůžeme). Člověk, který se i navzdory svým chybám a pádům, i navzdory již promrhanému času **začne snažit zbývající čas využívat** k dobru, k milování Boha a lidí i světa, **nemusí se již bát jeho konce**, příchodu Páně. Snahou o co největší dosažitelné dobro se totiž stává «synem světla a dne».

První čtení z knihy Přísloví nám k tomu všemu nabídlo **ještě jeden rozměr**. V úryvku jsme slyšeli **chválu řádné a bohobojné ženy**, která je požehnáním a potěšením pro svého muže.

Krom obecné moudrosti ohledně manželského života a krom toho, že chvále řádné ženy můžeme v alegorickém smyslu rozumět také jako **chvále duše** zasnoubené svému Bohu, Kristu (duše je i v řečtině a hebrejštině ženského rodu), (krom toho) nám toto čtení (v souvislosti s podobenstvím o hřívnách) může připomínat, že jednou z **nejdůležitějších investic času** vždy jsou **naše vztahy**. Chvála řádné ženy je v posledku opěvováním **vztahu**, jaký se svým mužem má.

Vztahy zůstávají, i když se vše ostatní ve světě **hrouť**. Vztah **k Bohu**, na kterém vše ostatní závisí, jakož i **vztahy k lidem**, kteří tvoří náš mikrosvět. Dáme-li **čas vztahu** s Bohem, Bůh nám v něm dá sám sebe. Věnujeme-li čas, energii i své schopnosti vztahu **s druhými lidmi**, můžeme s nimi sdílet život, stát se přáteli, můžeme si pomoci. Máme-li vztah k dobru, máme vztah s Bohem.

Poslání využít čas **pro dobro podle evangelia** je tak v posledku další **výzvou k lásce k Bohu a lidem** a také světu. Láska má **mnoho podob**, jejich správnost určuje **evangelium**, uskutečnění je **na nás**. Dnešní podobenství nás zve, abychom čas svého života **investovali do lásky, do vztahů**, abychom **se nebáli**, abychom to někdy i **riskli**, abychom se **neuzavřeli** do sebe, **nezakopali** se do země.

Zkusme to, s Boží pomocí. **Dávejme** svůj čas i lidem, **sdílejme** jej s nimi, udělejme si na své blízké čas a nebuďme zahleděni jen do sebe. **Přestaňme** žít jen pro sebe, ale zkoušejme žít s Bohem a lidmi, pro Boha a pro lidi a pro svět kolem sebe. Mnohdy jedině, co jim můžeme dát, je právě **čas**, většina našich činností je na čas navíc **převeditelná**.

Milé sestry, milí bratři, evangelijní **podobenství** nám připomnělo, že právě proto jsme dostali svěřený **čas** svého života. **Druhé čtení**, že se **krátí**, ale že se nemusíme bát, pokud žijeme pro Boha a podle něj a s druhými a pro ně. **První čtení**, že naše **duše** by měla být zbožná a bohobojná a že právě **vztahy** jsou platformou, v níž se žije a kde se koná dobro.